

Тема 2. Психологія творчості як психологічна проблема

1. Психологічні аспекти поняття творчості.
2. Теорії творчості.
3. Види творчої діяльності.
4. Рівні творчості.
5. Етапи творчого процесу:
 - А) мотивація
 - Б) Задум
- Б) Творча дослідницька, пошукова діяльність.
 - В) Аналіз і оцінка
6. Індивідуальні відмінності в творчості..

Розминка: Нужно переложить всего одну спичку, чтобы получилось равенство.

Творчість – властива всім?

- Елітарний – творчість, властива окремим людям, що створюють суспільноцінні продукти
- Егалітарний – властивість кожної людини, незалежно від віку. Е. Фромм, А. Маслоу, Б. Суходольський, Р. Стернберг
- Компромісна, зважена т. з. Її суть в тому, що творчість молоді (і, частково, дітей) можлива в окремих сферах діяльності.

Теорії психології творчості

- кожний напрям психології, по суті, має свої погляди на проблему творчості і її аспекти:
- Психоаналітична теорія
- Гуманістична психологія
- Біхевіористи
- Когнітивна
- Еклектичні

Теорії психології творчості

- Включеність в різні галузі психологічних знань
- психологія творчості може оптимально реалізувати комплексний підхід на перехресті ряду гуманітарних наук.

Види творчості

- Наукова, технічна, художня, музична, педагогічна та їх підвиди (за Є.П. Ільїним)
- Підвиди: поетична, акторська, раціоналізаторська, ігрова тощо.
- За сферою діяльності: навчальна, творчість дизайнера, творчість парфюмера, творчість шахіста і т. п. відповідно до переліку видів діяльності.

Рівні творчості

- **Найвищий, перший** значиме для всього людства, таке, що веде до змін в різних сферах діяльності: шедеври живопису, літературні твори, радіо, телебачення, ПК, мобільний зв'язок, антибіотики і т.п.
- **Другий рівень** обіймає результати, що мають значення для досить великого кола людей певної країни, світу як Ейфелева башта, Зимовий палац, метро,

Рівні творчості

- **Третій рівень** – коло нових творчих продуктів, що мають цінність для обмеженого кола людей. (набір інструментів для різьблення, інтер»єр приміщень громадських закладів і т.д.)
- **Четвертий рівень** творчості – це продукти, що мають відносну, суб»єктивну цінність і новизну тільки для самого творця – пісенна, поетична творчість, розвиток сценарію власного життя, нові, власноруч зв»язані, рукавички, ігрові декорації у дітей тощо). (За Ю. Трофімовим)

Рівні творчості

- Здібності, творчий характер: оригінальність, гнучкість, образна адаптивна здатність;
- Талант
- Геній.
- Перевірка: вправи “що було б, якби люди могли ставати невидимими”, “яким чином можна використати ...”

Умови творчої діяльності

- Інтелект,
- Знання,
- Стиль мислення
- Мотивація
- Зовнішнє середовище
- Індивідуальні особливості.
- (за Р.Стернбергом)

Закони творчості

- Перехід від грубих, механічних рухів об'ємних частин знаряддя до тонкого невидимого переміщення атомів, молекул.
- Нове може бути результатом пошуку, так і виникнути спонтанно.
- Передчасні відкриття в кінцевому рахунку виявляються значущими і практично виїдними.
- Системи, що досягли вищих етапів розвитку зливаються з іншими системами, утворюючи більш складну систему. В цьому випадку утворення нових систем відбувається найрізноманітнішими шляхами.

Етапи творчого процесу

- 1. етап – усвідомлення проблеми (незручностей, напруження, потреб, складностей, дискомфорту, незнання і т. д.) Поява нових ідей, планів, думок.
- 2. етап – пошук можливих варіантів реалізації задуманого. Висування і перегляд гіпотез, відбір можливих рішень.
- 3. Планування діяльності
- 4. Виконання діяльності.
- 5 Аналіз і оцінка результатів діяльності

Література

- Роксоляна Швай Психологія і педагогіка творчості. Львів, 2014
- Выготский Л.С. Воображение и творчество М. Просвещение 1991